



Vlaams
Parlement

ingediend op **1762** (2018-2019) – Nr. 4
12 februari 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Orry Van de Wauwer

over het ontwerp van decreet

houdende een circusbeleid

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Kathleen Krekels, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Elke Wouters, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

Documenten in het dossier:

- 1762** (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag van de hoorzitting

INHOUD

I.	Algemene bespreking.....	4
1.	Toelichting	4
2.	Bespreking.....	7
2.1.	Marius Meremans	7
2.2.	Orry Van de Wauwer	7
2.3.	Katia Segers	8
2.4.	Jean-Jacques De Gucht.....	8
2.5.	Bart Caron.....	9
2.6.	Minister Sven Gatz.....	10
II.	Artikelsgewijze bespreking.....	11
III.	Eindstemming.....	16
	Gebruikte afkortingen	17
	Tekst aangenomen door de commissie.....	18
	Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op donderdag 17, donderdag 24 en donderdag 31 januari 2019 behandelde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media het ontwerp van decreet houdende een circusbeleid.

Op donderdag 17 januari lichtte Sven Gatz, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, het ontwerp van decreet toe.

Op donderdag 24 januari hield de commissie een hoorzitting met Koen Allary, directeur Circuscentrum, Matthias Vermael, algemeen coördinator Circusplaneet, Gert Nulens, directeur provinciaal domein Dommelhof en Alexander Vantournhout, circuskunstenaar (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1762/3).

Op donderdag 31 januari hield de commissie de voortzetting van de algemene bespreking, de artikelsgewijze bespreking en de eindstemming.

De powerpointpresentatie van minister Gatz is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

De amendementen zijn opgenomen in *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1762/2.

I. Algemene bespreking

1. Toelichting

Het voorliggende ontwerp van decreet strekt tot wijziging van het zogenaamde Circusdecreet van 21 november 2008, verklaart minister *Sven Gatz*. De wijzigingen betreffen zowel de definities als de werkingssubsidies voor werkplaatsen en ateliers.

De minister zal in zijn toelichting eveneens aandacht hebben voor wijzigingen op het vlak van:

- de projectsubsidies;
- de rol van het Circuscentrum;
- de visie op beurzen en internationale reiskosten;
- de beoordelingscriteria voor dossiers.

Voorts zijn er de inwerkingtreding- en overgangsbepalingen.

De vraag naar het waarom van wijzigingen is niet beantwoord met over één nacht ijs te gaan. Het initiële Circusdecreet van 2008 had tot doel een herkenbare identiteit aan de aparte kunstvorm te geven, de sector enigszins af te bakenen en die gericht te ondersteunen. In dat opzet is het beleid geslaagd.

Bijgevolg was de tijd rijp om, gezien de ontwikkeling van de sector in breedte en diepte, het decreet opnieuw onder de loep te nemen. Er blijkt ook nood aan professionalisering en meer middelen.

Het Vlaamse beleid en de Vlaamse administratie willen de procedures efficiënter en transparanter maken.

Het is een bewuste keuze om het Circusdecreet niet in te kantelen in het Kunsten-decreet van 13 december 2013. Dat zou bepaalde projecten en ontwikkelingen bemoeilijken.

Sommige algemene definities en principes worden aangescherpt, verduidelijkt en geactualiseerd. Er worden nieuwe concepten en elementen ingevoerd die wel aan-

sluiten bij praktijken in het veld, zoals de werkplaats als platform voor creatie, presentatie, participatie en ontwikkeling.

De circusateliers worden in het Circusdecreet ingekanteld.

Meerjarige projectondersteuning wordt mogelijk in functie van creatie en spreiding.

De festivals krijgen een andere insteek.

De versterkingen hebben ook gevolgen voor de rollende opdracht van het Circuscentrum. Het ontwerp van decreet strekt tot steun voor bijscholing en vorming.

Voor reiskosten komt er een heldere regeling. Circus is de kunstvorm bij uitstek die, juist omwille van de niet-talige presentatie en de kwaliteit van de mensen, veel reist.

In het begrippenkader blijven bepaalde elementaire noties zoals 'circuskunst-productie', 'circuskunstenaar' en 'circuskunst' behouden. Aan de definitie wordt het begrip 'objectmanipulatie' toegevoegd. Dat moet helpen om het begrip circuskunst beter te vatten. Er zijn ook nieuwe begrippen zoals 'circuswerkplaatsen' en 'circusateliers', met een duidelijke omschrijving. Er wordt een onderscheid ingevoerd tussen project- en werkingssubsidies. Ook de beurzen komen aan bod.

Inhoudelijk zal de focus voor het circusbeleid liggen op de structurele ondersteuning van werkplaatsen en ateliers. Voor circusproducties en festivals is voorzien in projectmatige ondersteuning. Het Circuscentrum geniet structurele ondersteuning als steunpunt voor de circussector.

Met het oog op een aantal lopende subsidielijnen heeft de minister in overleg met de sector beslist om alles gefaseerd in te voeren. De overgangsbepalingen gelden in 2019 en 2020. Vanaf 2021 treedt het nieuwe Circusdecreet integraal in voege.

Wat de circuswerkplaatsen betreft, is het de bedoeling een structurele ondersteuning voor vijf jaar te leveren, op basis van een beleidsplan. Ook daar gaat het om de vier kernwoorden: creatie, presentatie, ontwikkeling en participatie. De werkplaatsen kunnen flexibel en divers worden ingezet, vanuit een holistische benadering. Het artistieke proces wordt in al zijn aspecten meegenomen.

Bepaalde circusateliers zaten nog in het Jeugddecreet ingebed. Het is aangewezen ze over te hevelen.

De structurele invalshoek met subsidiëring voor vijf jaar stoelt eveneens op een beleidsplan. De kerntaak ligt bij circuseducatie. Men moet wel een vrij kritische massa van 10.000 deelnemersuren kunnen voorleggen om voor die steun in aanmerking te komen.

Behalve structurele subsidies is er ook ruimte voor projectsubsidies. De gewone projectsubsidies lopen maximaal drie jaar. Productie en spreiding moeten goed gebundeld en gemotiveerd worden in één vraag. Er komt geen aparte subsidielijns voor nomadische tournees.

Voor festivals stijgt de maximale projecttermijn van drie tot vijf jaar. Hier mikt het ontwerp voornamelijk op presentatieplekken en diverse profielen, opdat op verschillende plaatsen in Vlaanderen verschillende soorten circusfestivals mogelijk worden. Die kunnen dan variëren van breed en mainstream naar zeer specifiek, anders artistiek en mogelijk kleinschaliger.

Het Circuscentrum moet mits een degelijke ondersteuning kunnen doorgroeien tot een volwaardig steunpunt. Zijn rol en opdracht worden verdiept. Ze worden onder de loep genomen en komen voor een uitbreiding in aanmerking. Eenmaal het centrum volwaardig is, is er een afstemming nodig met de bovenbouw en andere organisaties. Het Circuscentrum wordt ontheven van zijn rol als rechtstreeks subsidievertrekker.

Op ontwikkelingsgerichte beurzen wil het Vlaamse beleid beloftevolle kunstenaars ondersteunen. Dat kan via stages in Vlaanderen of elders in de wereld.

De interpretatie van 'circuskunstenaar' houdt het ontwerp ruim. De minister geeft als voorbeeld hoe Alexander Vantournhout in Avignon werd omschreven als een 'circusien'. Dat geeft aan dat hij kunstenaar is maar afkomstig uit het circus. De minister zag in Avignon een korte act met een Franse klassieke acteur, met wiens mondelinge acteerspel Vantournhout als het ware lichamelijk verbonden was.

Circuskunsten omvatten dus een veel bredere praktijk dan wat men doorgaans onder 'circus' verstaat. Dat heeft alles te maken met een hybridisering van de kunsten.

In het kader van de beurzen is het de bedoeling om deels tegemoet te komen in de verblijfs- en studiekosten. Internationale opleidingen vergen reiskosten. Men gaat niet langer voor opleidingen in het reguliere circuit. Nieuw is dat de administratie instaat voor de beoordeling en daarover adviseert.

De vergoeding van internationale reiskosten blijft behouden. Ook dat wordt een taak voor de administratie. Nu al neemt ze die voor haar rekening voor reizende kunstenaars uit andere disciplines.

De organisatie van advisering wordt, vergelijkbaar met andere kunstdisciplines, eveneens op het administratieve niveau gebracht. Er komen twee beoordelingscommissies. De eerste beoordeelt projecten en beleidsnota's in verband met de structurele ondersteuning van werkplaatsen en ateliers. De tweede buigt zich over de beoordeling van het Circuscentrum.

Voor indieners worden hoorzittingen mogelijk om hun dossier te duiden. In verband met de structurele ondersteuning komt er gelegenheid tot repliek. Beurs- en reiskosten worden voortaan bij de administratie beoordeeld. In principe wordt alles ook duidelijker.

Minister Gatz wil de uitvoering stap voor stap laten gebeuren. Hij hoopt op de nodige voortgang in de weken na de goedkeuring van het ontwerp van decreet. De uitvoeringsbesluiten zijn in redactie.

Ook administratief treft het departement de nodige voorbereidingen. Voor de vier bestaande circusateliers komen er overgangsmaatregelen. Dat geldt ook voor het Circusatelier, dat lang structureel door de provincie werd gesubsidieerd. Zo kunnen deze organisaties zich voorbereiden op de aanvraag, die in de loop van 2020 zal moeten worden ingediend.

De meerjarige festivals en de overeenkomst met het Circuscentrum worden verlengd, om klaar te zijn voor een stevige doorstart in 2021.

Projectaanvragen in de marge van het nieuwe decreet kunnen voor het eerst worden ingediend vanaf 1 maart 2020. Vanaf 1 mei 2020 gaat het om de structurele ondersteuning.

Voor beurzen en internationale reiskosten gaat de regeling in vanaf de volledige inwerkingtreding.

De minister besluit met de mededeling dat men ruim de tijd heeft genomen voor grondig overleg met de sector. Het draagvlak is dan ook solide.

2. Bespreking

2.1. Marius Meremans

Marius Meremans wijst op het toenemende succes van de circussector, de internationale waardering en de zeer gesmaakte festivals. Door de laagdrempeligheid en de universele taal van het circus is deze vorm van Vlaamse cultuur een exportproduct. De N-VA-fractie steunt dan ook het ontwerp van decreet, net als de amendementen erop. Gezelschappen en artiesten moeten voortaan kunnen rekenen op de structurele subsidies die ze nodig hebben als basis om op voort te bouwen.

Een nog onopgelost probleem vormen de vrij hoge kosten van opleidingen buiten Vlaanderen. Daarover moet men blijven nadenken. Misschien moet de oplossing op andere niveaus gezocht worden.

Om het circusbeleid in het Kunstendecreet te integreren, is het nog te vroeg, ook al is de sector in volle ontwikkeling. Wel verwacht Marius Meremans dat dit op termijn mogelijk wordt. Voor N-VA hoort circus tot de kunsten.

Op het vlak van middelen zal een inhaaloperatie vandoen zijn, vergelijkbaar met die voor cultureel erfgoed. Dat wil de N-VA ter harte nemen als de kiezer het tenminste mogelijk maakt.

Toekomstige evaluatie kan tot bijsturing leiden, maar dit is alvast een stap in de gewenste richting.

Naast de al vermelde structurele subsidies zijn in het ontwerp ook de leerwerkplaatsen van belang en de ondersteuning van projecten. Het is maar logisch dat de ateliers uit het jeugdbeleid worden overgeheveld, besluit Marius Meremans.

2.2. Orry Van de Wauwer

De CD&V-fractie is heel tevreden met het voorliggende ontwerp van decreet, meldt *Orry Van de Wauwer*. Dat dankt het commissielid onder meer aan het voorbereidende traject, dat de sector zelf positief heeft onthaald. De sector waardeert ook de keuze voor een apart decreet in de plaats van opname in het Kunstendecreet, al kan hij met een budgetverhoging in de volgende regeerperiode die sprong hopelijk over tien jaar wel maken.

CD&V staat erachter dat het ontwerp niet kiest voor een functiebenadering maar organisaties zichzelf laat definiëren.

De spreker wijst op de verbindende kracht van circus. Het niet-talige karakter schept kansen voor anderstalige nieuwkomers. De lage drempel biedt kansarme kinderen en jongeren mogelijkheden tot culturele expressie. Het Vlaamse circus is een succesvol exportproduct, dat adequate ondersteuning op maat verdient.

De CD&V-fractie zal de gezamenlijke amendementen goedkeuren. Die komen tegemoet aan signalen uit de hoorzitting, met name het pleidooi voor structurele subsidies. Doel is dat de sector net als andere disciplines over fijnmazige ondersteuning beschikt, wat de professionalisering ten goede zal komen.

Tegelijk heeft CD&V begrip voor de blijvende vraag van het Circuscentrum om microkredieten met een soepele procedure toe te kennen, bijvoorbeeld voor de aankoop van dure attributen, ook al verkiest de minister afstemming met de andere bovenbouwspelers. Toch hoopt Orry Van de Wauwer nog dat er een oplossing uit de bus komt die de eigenheid van de sector respecteert.

Een probleem is dat Vlaamse hogeschoolopleidingen ontbreken. Er bestaat wel een tegemoetkoming voor reiskosten, maar in 2019 blijkt het budget al opgebruikt in januari. Wat is de mening van de minister over de vraag naar ondersteuning? Kan die vraag worden opgevangen met ontwikkelingsgerichte beurzen? Is het mogelijk om het budget voor 2019 nog te verhogen?

De SARC pleit voor het behoud van de minimumsubsidiegrens van 80.000 euro voor jeugdcircusateliers, om te vermijden dat de succesvolle bestaande ateliers opdraaien voor de erkenning van nieuwe. Welk standpunt heeft de minister hierover?

Een andere bekommernis is dat de beoordelingscommissie voldoende divers wordt en niet louter artistiek samengesteld.

Nog een andere uitdaging is een moderne en veilige infrastructuur voor werkplaatsen en ateliers. Daarvan moet de volgende regering werk maken. De spreker suggereert er een prioriteit van het FoCI van te maken.

Voorts polst hij of de ateliers na hun transfer van het Jeugd- naar het Circusdecreet blijven genieten van ViA-middelen.

Tot slot kondigt Orry Van de Wauwer aan dat ook CD&V de volgende regering zal aansporen tot een hoger budget. Hij herinnert eraan dat ons circus met zijn plaats aan de internationale top optreedt als ambassadeur van onze kleine cultuurregio.

2.3. Katia Segers

De sp.a-fractie van *Katia Segers* is bijzonder verheugd met het ontwerp. Het biedt een goed kader voor de groei en versterking van een sector om fier op te zijn. De Vlaamse circuswereld behoort tot de top. Dat is mee te danken aan het vorige decreet, waarvan kracht en positieve punten behouden worden.

De boeiende hoorzitting leidde tot een pak gezamenlijke amendementen.

De sector ziet zich nog niet klaar om opgenomen te worden in het Kunstendecreet, hoewel circus wel tot de kunsten behoort. Over tien jaar zal duidelijk moeten worden of de sector intussen voldoende geprofessionaliseerd is.

De roep om structurele subsidies en budgetverhoging vond gehoor. Katia Segers is blij met het amendement in die zin.

Het commissielid sluit zich aan bij de opmerking over het budget van 2019.

Meer in het algemeen is de sp.a-fractie tevreden over het voorbije traject. Ze zal het ontwerp van decreet en de amendementen goedkeuren.

Katia Segers waardeert in dat verband de houding van minister Gatz.

2.4. Jean-Jacques De Gucht

Voor *Jean-Jacques De Gucht* geeft het ontwerp van decreet zuurstof, ruimte en impulsen. Hij is tevreden over het stimuleren van internationale ervaringen, wat het

buitenlandse succes alleen groter kan maken. Ook hij ziet circus als een onderdeel van de Vlaamse kunsten.

De spreker beaamt de nood aan structurele subsidies en treedt bij dat in de toekomst extra middelen nodig zullen zijn.

Wat de amendementen betreft, hebben meerderheid en oppositie zich eensgezind getoond.

2.5. Bart Caron

Dat laatste beaamt *Bart Caron*.

De spreker vindt het belangrijk dat het circuslandschap nog tien jaar mag groeien voor het aan dezelfde, strenge beoordeling wordt onderworpen als de andere kunsten. Er is immers nog een weg af te leggen om in de samenleving dezelfde waardering te bereiken als de hoge kunsten. Er bestaan nog te veel misverstanden. Bij velen is helaas het beeld blijven hangen van nomadische circussen met afgeleefde dieren. Bart Caron hoopt dat het ontwerp van decreet zal bijdragen tot een betere beeldvorming.

Hij maakt gewag van een unieke, multidisciplinaire kunstvorm met eigen, specifieke methoden. De gezelschappen worden internationaal gewaardeerd, tot in Avignon, ook al is hun werk zeer uiteenlopend.

Ook Bart Caron is daarom voorstander van het amendement over de structurele ondersteuning, die ademruimte geeft om het werk voort te zetten, maar ook om jonge artiesten op te leiden en kansen te geven.

Een ander buitengewoon kenmerk is de combinatie van laagdrempeligheid en hoge kwaliteit. Zoiets bestaat in geen enkele ander kunstendiscipline. De voorstellingen tikken even snel aan bij kinderen als bij volwassenen. Dat is ook een reden om circus te bevorderen, want participatie is een algemene doelstelling.

Bart Caron wijst op de interessante mix van functies. In de ateliers worden niet alleen technieken aangeleerd maar ook het gemeenschapsleven bevorderd. Circus kent het meest gekleurde deelnemersveld van de hele cultuursector.

Ook Bart Caron wijst op het internationale karakter van de circustaal. Men moet het educatieve aspect dan ook zo breed mogelijk zien.

Hij merkt op dat weliswaar een beperkt aantal compagnies tot de wereldtop behoort, maar zeker niet iedereen. Anders zou het ontwerp van decreet niet nodig zijn. Het lid pleit voor ambitie.

Het op zich al multidisciplinaire circus treedt ook nog eens in interactie met andere kunstvormen. Is 'Red Haired Men' van Alexander Vantournhout circus of performance? Een antwoord op die vraag is niet nodig, want de evolutie wijst uit dat nog veel meer verwijzingen naar hedendaagse dans en muziek geïntegreerd zullen worden. Het is precies door het verlaten van platgetreden paden dat Vlaamse artiesten internationaal excelleren. Anderzijds maakt dat een meer traditionele aanpak ook weer niet minderwaardig.

De balans tussen productie, presentatie, participatie en educatie zit vrij goed. Anders dan in het Kunstendecreet wordt evenwel niet van functies uitgegaan maar van organisatievormen en -modellen. Voorwaarde is dat ook de toekomstige beoordelingscommissies en ministers van Cultuur daarop letten. Bart Caron pleit bijgevolg voor een zorgvuldige en brede samenstelling van die commissies.

De eensgezindheid doet hem terugdenken aan de consensus over het Kunstendecreet, die het beleid minder kwetsbaar maakte voor de volgende meerderheid. Hij hoopt dan ook dat iedereen die meeschrijft aan het volgende regeerakkoord, een zin zal opnemen over de verhoging van het circusbudget met 1 tot 2 miljoen euro, wat in verhouding niet erg veel is.

Tot slot dankt Bart Caron de collega's van de meerderheid voor de open aanpak, en de minister met zijn kabinet en administratie voor hun optreden als behoeders van de ontwikkeling van een mooi circuslandschap. Het is een mooi verhaal om de parlementaire zittingsperiode mee af te sluiten.

Wel blijft de spreker er ongerust over dat er voor de werkplaatsen te veel sollicitaties zullen komen van organisaties met een andere kerntaak. Iedereen mag deelnemen, maar cultuurcentra of festivals zouden niet exclusief de kern mogen uitmaken. Wat denkt de minister ervan?

Tot slot zijn de actoren vandaag verspreid over twee paritaire comités en cao's: 314 van de kunsten en 319 van het sociaal-cultureel werk. Eenvormigheid is hier na te streven, al overstijgt dit de bevoegdheid van minister Gatz. Wil de minister desalniettemin de harmonisering onderzoeken?

2.6. Minister Sven Gatz

Minister *Sven Gatz* dankt de commissie voor de kamerbrede steun.

Het ontwerp van decreet biedt een goed kader, dat evenwel geen eindpunt vormt. Doel is de ontwikkeling en professionalisering van de sector te versterken. Het zal inderdaad gepaard moeten gaan met een budgetverhoging. De minister zal niet zover gaan als Bart Caron die er meteen een bedrag mee verbond, maar erkent wel dat die verhoging geen erg grote inspanning vereist. Die beslissing is evenwel voor een volgende regering. Als alle fracties ze steunen, moet het wel mogelijk zijn.

De minister is het eens over het bijzondere karakter van de kunstvorm, die tegelijk laagdrempelig en artistiek hoogwaardig is en daarnaast een sociale rol speelt.

De verhoging van de infrastructuurmiddelen kan in de volgende regeerperiode het FoCI aanbelangen, maar daarover valt nu nog geen uitsluitsel te geven. Die deur gaat echter zeker niet dicht.

Het debat over de opleiding overstijgt zowel het ontwerp van decreet als deze commissie. Maar men kan het niet blijven uit de weg gaan, gezien het belang van de opleiding voor de professionalisering. Dat antwoord kan de minister vandaag nog niet geven.

Aan de bestaande microkredieten en materiaalverstrekking door het Circuscentrum wordt geen afbreuk gedaan, aangezien de oude decreten met hun mogelijkheden en rollen blijven doorlopen tot 2020. De minister neemt aan dat dit vanaf 2021 wordt opgevangen met bijkomende middelen. Tegelijk wijst hij op de nu al bestaande mogelijkheden bij Hefboom, die misschien via Cultuurloket meer onder de aandacht moeten gebracht worden. De mogelijkheden op het vlak van microkredieten zijn al verhoogd. Over de noodzaak op zich van dergelijke steun aan beginnende artiesten is hij het, ongeacht het gekozen spoor, in elk geval eens.

Het budget voor reiskosten is wat het is. De minister heeft geen antwoord op de beperktheid. Hij staat wel achter de amendementen over de individuele beurzen vanaf 2021 en over een grotere structurele ondersteuning in het algemeen. Die kunnen al een deel van de nood lenigen.

Er is ongerustheid over de grens van 80.000 euro. Die grens komt uit het Jeugdwerk maar bestaat niet op zich in het Circusdecreet. De minister kan de middelen niet zomaar verveelvoudigen, maar anderzijds wordt de spoeling evenmin lineair verdund voor iedereen. Ook de komende jaren zal echter een zekere diversificatie mogelijk zijn. Als er middelen bijkomen, moet bekeken worden wat vanaf 2021 mogelijk wordt.

Minister Gatz belooft maximaal rekening te houden met de pleidooien voor de verbreding van de beoordelingscommissie.

De eenvormigheid van paritaire comités en cao's kan hij niet zomaar realiseren, al is hij daar op zich niet tegen gekant. Wel blijven alle organisaties die in het kader van het Circusdecreet een werkingssubsidie ontvangen, recht hebben op de ViA-middelen voor koopkracht, mits ze aan de tewerkstellingsvoorwaarden van het paritair comité voldoen. In mei 2019 wordt een nieuwe overeenkomst gesloten via cao, waarin bepaald wordt welke decreten in ViA worden meegenomen. Op vraag van de sociale partners bezorgde het departement ter voorbereiding al de nieuwe decreten, waaronder het voorliggende ontwerp. ViA kan dus ondubbelzinnig gelden voor de organisaties binnen het Circusdecreet.

Over de bezorgdheid van Bart Caron over belendende percelen antwoordt minister Gatz dat het om echte circuswerkplaatsen moet gaan. De aanvragen van andere actoren liggen voor hem moeilijk, al kunnen bijvoorbeeld culturele centra wel degelijk sterke ondersteuners zijn, zoals in sommige regio's ook al het geval is. Het is echter niet de bedoeling dat de deuren van het Circusdecreet worden opengezet voor andere actoren. Wel worden alle aanvragen op hun inhoudelijke merites beoordeeld. Zelf gelooft de minister dat voor dergelijke partnerschappen veeleer een geschikte plaats te vinden is in het decreet betreffende het bovenlokale cultuurbeleid.

Tot slot gelooft minister Gatz dat de amendementen het ontwerp van decreet kunnen versterken.

Er kan nu in twee etappes worden gewerkt: eerst een kwaliteitsvol kader creëren, en vervolgens vanaf 2021 in bepaalde mate een financiële verhoging realiseren.

II. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 tot en met 3

De artikelen 1 tot en met 3 worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 4

Amendement nr. 1, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht legt uit dat het woord 'kredieten' in de eerste zin ongebruikelijk is, daar het Vlaams Parlement geen kredieten goedkeurt. De begroting wordt jaarlijks aangenomen met een decreet. Dit amendement voorziet daarom in een correcte formulering van de eerste zin.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 4 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en organisatie

Afdeling 1. Doelstelling

Artikel 5

Artikel 5 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 6

Amendement nr. 2, voorgesteld door Marius Meremans, Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron en Katia Segers, strekt ertoe artikel 6 te wijzigen.

Marius Meremans geeft mee dat de toevoeging van een punt 8° overeenstemt met de intentie om via amendement nr. 8 een artikel 12/1 in te voegen met het oog op structurele subsidiëring van circusgezelschappen. Vandaar dat ook de opsomming in artikel 6 uitbreiding behoeft.

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 6 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 7

Artikel 7 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen

Afdeling 2. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Artikel 8

Amendement nr. 3, voorgesteld door Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 8 te vervangen.

Bart Caron legt uit dat de voorgestelde wijziging ten opzichte van het oorspronkelijke artikel 8 erop neerkomt dat de subsidieaanvragen uit artikel 13 ook mogelijk worden voor natuurlijke personen. Dit creëert meer mogelijkheden tot opstap en toegang.

Amendement nr. 3 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Bijgevolg wordt artikel 8 vervangen door de in amendement nr. 3 voorgestelde tekst.

Artikel 9

Artikel 9 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen

Artikel 10

Amendement nr. 4, voorgesteld door Katia Segers, Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Orry Van de Wauwer en Bart Caron, strekt ertoe artikel 10 te wijzigen.

Door de voorgestelde toevoeging worden ook de aanvragers voor werkingssubsidies voor circusgezelschappen gehoord, net als aanvragers voor andere structurele subsidies, verklaart *Katia Segers*. Zo komt er voor alle aanvragers een level playing field.

Amendement nr. 4 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 10 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 3. Structurele subsidiëring

Afdeling 1. Subsidiëren van circuswerkplaatsen

Artikel 11

Amendement nr. 5, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 11 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht legt uit dat dit en een aantal volgende amendementen het woord 'kan' vervangt door het woord 'mag'. Het betreft een wetgevingstechnisch correctere term.

Amendement nr. 5 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 11 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Afdeling 2. Subsidiëren van circusateliers

Artikel 12

Amendement nr. 6, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Orry Van de Wauwer, Bart Caron en Katia Segers, strekt ertoe artikel 12 te wijzigen.

De invoeging van de zinsnede "12/1," brengt het artikel in overeenstemming met de in amendement nr. 8 voorgestelde toevoeging aan het ontwerp van decreet, verduidelijkt *Jean-Jacques De Gucht*.

Amendement nr. 7, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 12 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 5.

De amendementen nr. 6 en 7 worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 12 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Nieuwe afdeling 3. Subsidiëren van circusgezelschappen

Nieuw artikel 12/1 (vernummerd als artikel 13)

Amendement nr. 8, voorgesteld door Orry Van de Wauwer, Jean-Jacques De Gucht, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe aan hoofdstuk 3 een nieuwe afdeling 3 toe te voegen, die bestaat uit een nieuw artikel 12/1.

Orry Van de Wauwer legt uit dat de invoering van een nieuwe derde afdeling over de subsidiëring van de circusgezelschappen is ingegeven door bevindingen uit de hoorzitting. Die bracht in het ontwerp van decreet een lacune aan het licht voor de structurele subsidiëring van circusgezelschappen en circuskunstenaars.

Het artikel bepaalt aan welke voorwaarden een circusgezelschap moet voldoen om in aanmerking te komen voor structurele subsidies. Het gaat om de vereiste documenten voor de subsidieaanvraag, de kwaliteitscriteria voor de beoordeling, de organisatie van die beoordeling enzovoort.

Uiteraard moet een circusgezelschap voldoen aan de algemene voorwaarden in artikel 8, 3°. Maar ook individuele circuskunstenaars of collectieven van circuskunstenaars kunnen via een rechtspersoonlijkheid een aanvraag indienen.

Amendement nr. 8 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Bijgevolg wordt aan hoofdstuk 3 de in amendement nr. 8 voorgestelde nieuwe afdeling 3 toegevoegd, die bestaat uit het nieuwe artikel 12/1.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor creatie en spreiding van circuskunstproducties

Afdeling 1. Subsidiëren van creatie en spreiding van circuskunstproducties

Artikel 13 (vernummerd als artikel 14)

Amendement nr. 9, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 13 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 6.

Amendement nr. 10, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Orry Van de Wauwer, Bart Caron en Katia Segers, strekt ertoe artikel 13 te wijzigen.

Amendement nr. 11, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Orry Van de Wauwer, Bart Caron en Katia Segers, strekt ertoe artikel 13 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht merkt op dat de amendementen nr. 10 en 11 logisch voortvloeien uit amendement nr. 3 bij artikel 8.

De amendementen nr. 9, 10 en 11 worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 13 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Afdeling 2. Subsidiëren van festivals

Artikel 14 (vernummerd als artikel 15)

Amendement nr. 12, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 14 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 6.

Amendement nr. 12 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 14 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 5. Subsidiëren van een Circuscentrum

Artikel 15 tot en met 18 (vernummerd als artikel 16 tot en met 19)

Artikel 15 tot en met 18 worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele kunstenaars

Artikel 19 (vernummerd als artikel 20)

Artikel 19 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 7. Subsidies voor internationale reiskosten

Artikel 20 (vernummerd als artikel 21)

Amendement nr. 13, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 20 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht verwijst naar zijn toelichting bij amendement nr. 6.

Amendement nr. 13 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 20 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 8. Toekenning, uitbetaling en toezicht

Artikel 21 (vernummerd als artikel 22)

Artikel 21 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 22 (vernummerd als artikel 23)

Amendement nr. 14, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 22 te wijzigen.

Amendement nr. 15, voorgesteld door Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 22 te wijzigen.

Jean-Jacques De Gucht verwijst voor de amendementen nr. 14 en 15 naar zijn toelichting bij amendement nr. 6.

De amendementen nr. 14 en 15 worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 22 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 23 (vernummerd als artikel 24)

Amendement nr. 16, voorgesteld door Bart Caron, Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Katia Segers en Marius Meremans, strekt ertoe artikel 23 te wijzigen.

Bart Caron verwijst naar de toelichting van Jean-Jacques De Gucht bij amendement nr. 6.

Amendement nr. 16 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 23 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 24 (vernummerd als artikel 25)

Amendement nr. 17, voorgesteld door Marius Meremans, Jean-Jacques De Gucht, Orry Van de Wauwer, Bart Caron en Katia Segers, strekt ertoe artikel 24 te wijzigen.

Marius Meremans verwijst naar de toelichting van Jean-Jacques De Gucht bij amendement nr. 6.

Amendement nr. 17 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Het aldus geamendeerde artikel 24 wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 25 tot en met 31 (vernummerd als artikel 26 tot en met 32)

Artikel 25 tot en met 31 worden eenparig aangenomen met 10 stemmen.

III. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt eenparig aangenomen met 10 stemmen.

Bart CARON,
voorzitter

Orry VAN DE WAUWER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

cao	collectieve arbeidsovereenkomst
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (= Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media)
ViA	Vlaanderen in Actie

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet wordt aangehaald als het Circusdecreet van [...].

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° circuskunst: de kunstuiting waarbij hoofdzakelijk (lucht)acrobatie, evenwichtskunsten, objectmanipulatie, clownerie, goochelen, dressuur of circustheater wordt beoefend;
- 2° circuskunstproductie: een publiekgericht aanbod waarbij de beoefening van de circuskunst centraal staat;
- 3° circuskunstenaar: de beoefenaar van de circuskunsten;
- 4° administratie: de dienst van de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het circusbeleid;
- 5° circuswerkplaats: de organisatie die circuscreatie, circuspresentatie, circusontwikkeling en circusparticipatie als kerntaak heeft;
- 6° circusatelier: de organisatie die circuseducatie als kerntaak heeft;
- 7° deelnemersuren: de duur in uren aan circuseducatieve activiteiten, vermenigvuldigd met het aantal aanwezige deelnemers;
- 8° festival: de organisatie die circuspresentatie als kerntaak heeft;
- 9° beleidsperiode: een periode van vijf jaar waarvoor een organisatie een subsidie kan krijgen;
- 10° projectsubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van specifieke kosten die voortvloeien uit een activiteit in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die activiteit kan zowel qua opzet of doelstelling als in tijd worden afgebakend;
- 11° verordening (EU) nr. 651/2014: de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard;
- 12° werkingssubsidie: een subsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van de personeels- en werkingskosten die voortvloeien uit een structurele activiteit in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die activiteit vertoont een continu en permanent karakter;
- 13 beurs: een subsidie aan een circuskunstenaar om uitzonderlijke inspanningen op het gebied van de circuskunsten mogelijk te maken of om de circuskunstenaar mogelijkheden te bieden tot persoonlijk initiatief op het gebied van zijn professionele traject;
- 14° beoordelingscommissie: een commissie als vermeld in artikel 10.

Art. 4. De kredieten opgenomen in het jaarlijkse decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap bepalen het maximale bedrag dat in het jaar in kwestie kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet. De aanmeldingsdrempels voor investerings- en exploitatiesteun voor cultuur, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014, worden in acht genomen.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en organisatie

Afdeling 1. Doelstelling

Art. 5. Dit decreet heeft als doel om de circuskunsten in Vlaanderen te stimuleren, te ondersteunen en kansen op verdere ontwikkeling, ontplooiing en groei te bieden, waardoor de kwaliteit van circuskunst verhoogt en een groter en meer divers publiek wordt bereikt.

Art. 6. Dit decreet voorziet daartoe in de volgende instrumenten:

- 1° structurele ondersteuning van circuswerkplaatsen;
- 2° structurele ondersteuning van circusateliers;
- 3° structurele ondersteuning van een circuscentrum;
- 4° projectsubsidies voor creaties;
- 5° projectsubsidies voor festivals;
- 6° ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars;
- 7° subsidies voor internationale reiskosten;
- 8° structurele ondersteuning van circusgezelschappen.

Art. 7. Alle steun die wordt toegekend op grond van dit decreet, wordt verleend binnen de grenzen en de voorwaarden, vermeld in de verordening (EU) nr. 651/2014.

Als de individuele aanmeldingsdrempels, vermeld in artikel 4 van de voormelde verordening, overschreden worden, wordt de voorgenomen steun voorafgaandelijk aangemeld bij de Europese Commissie.

De instrumenten, vermeld in artikel 6, worden toegepast met inachtneming van de volgende voorwaarden, vermeld in verordening (EU) nr. 651/2014:

- 1° dossiers van subsidieontvangers tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij de steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt, zijn uitgesloten;
- 2° dossiers van subsidieontvangers die voldoen aan de definitie van onderneming in moeilijkheden, vermeld in artikel 2, 18°, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zijn uitgesloten;
- 3° dossiers die bij toekenning van de subsidie tot een schending van het Unierecht als vermeld in artikel 1, lid 5, van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening zouden leiden, zijn uitgesloten;
- 4° bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt, de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk gespecificeerd en actueel zijn;
- 5° als steun in een andere vorm dan een subsidie wordt toegekend, is het steunbedrag het brutosubsidie-equivalent van de steun;
- 6° steun die in meerdere delen wordt uitgekeerd, wordt gediscoteerd tot de waarde ervan op het tijdstip van de toekenning van de steun. De in aanmerking komende kosten worden gediscoteerd tot hun waarde op het tijdstip van de toekenning van de steun.

De steunintensiteit per begunstigde is conform artikel 53, lid 6 tot en met lid 9, van de voormelde verordening.

De verplichtingen voor de publicatie en de informatie, vermeld in artikel 9 van de voormelde verordening, worden nageleefd. Als een subsidieontvanger een individuele steuntoekenning krijgt van meer dan 500.000 euro, worden de gegevens, vermeld in bijlage III van de voormelde verordening, gepubliceerd op de transparantiewebsite die de Europese Commissie ontwikkeld heeft.

Overeenkomstig de artikelen 11 en 12 van verordening (EU) nr. 651/2014 worden de verplichtingen inzake verslaglegging en monitoring nageleefd.

Afdeling 2. Organisatie van de kwaliteitsbeoordeling

Art. 8. De administratie onderzoekt of de subsidieaanvragen die worden ingediend met toepassing van artikel 11 tot en met 17, en artikel 20 en 21 voldoen aan elk van de volgende ontvankelijkheidsvoorwaarden:

- 1° het aanvraagdossier is tijdig ingediend;
- 2° het aanvraagdossier is volledig samengesteld uit de door de Vlaamse Regering bepaalde gegevens en documenten;
- 3° de subsidieaanvraag is ingediend door een rechtspersoonlijkheid met een niet-commercieel karakter met maatschappelijke zetel in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.
In afwijking hiervan geldt de volgende regeling:
 - a) subsidieaanvragen als vermeld in artikel 14 kunnen ook door natuurlijke personen worden ingediend;
 - b) subsidieaanvragen als vermeld in artikel 20 kunnen alleen door natuurlijke personen worden ingediend;
- 4° het aanvraagdossier is in het Nederlands opgesteld;
- 5° het aanvraagdossier voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde vormelijke voorwaarden.

Om gesubsidieerd te worden en te blijven, dient de aanvrager het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens en de regelgeving over het welzijn van dieren toe te passen in de werking.

Art. 9. De administratie beslist of voldaan is aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 8.

De administratie deelt haar beslissing over ontvankelijkheid digitaal mee aan de aanvrager.

Art. 10. §1. Met het oog op de advisering over de toekenning van subsidies aan de organisaties, vermeld in artikel 11 tot en met 15, stelt de Vlaamse Regering een beoordelingscommissie samen met personen die over de nodige expertise in de circuskunsten beschikken.

De Vlaamse Regering benoemt de beoordelingscommissie voor een periode van vijf jaar. Een beoordelaar kan maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§2. De Vlaamse Regering richt per beoordelingsronde voor de organisatie, vermeld in artikel 16, een afzonderlijke beoordelingscommissie op om advies uit te brengen over de aanvraag. Een beoordelaar kan voor die commissie maximaal twee opeenvolgende mandaten vervullen.

§3. Beoordelaars ontvangen een vergoeding voor hun werkzaamheden en verplaatsingen. De Vlaamse Regering bepaalt de hoogte van die vergoeding en voorziet daarvoor, binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten, een bedrag waarmee de werkzaamheden van de beoordelingscommissies kunnen worden vergoed.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de samenstelling van de beoordelingscommissies, de onverenigbaarheden die van toepassing zijn op de beoordelaars en voor de werking van de commissie.

Het secretariaat van de beoordelingscommissies wordt verzorgd door de administratie.

§4. Elke aanvrager van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 11 tot en met 13 wordt door de beoordelingscommissie gehoord over het ingediende aanvraagdossier, met als doel elementen van het aanvraagdossier te verduidelijken.

De beoordelingscommissie kan in haar advies rekening houden met de ingebrachte elementen uit de hoorzitting.

Hoofdstuk 3. Structurele ondersteuning

Afdeling 1. Subsidiëren van circuswerkplaatsen

Art. 11. §1. De Vlaamse Regering kan circuswerkplaatsen subsidiëren.

Om een subsidie als circuswerkplaats te krijgen, dient de organisatie een aanvraag in die bestaat uit een beleidsplan voor vijf jaar. Het beleidsplan bestaat uit:
1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12 tot en met 16 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circuswerkplaatsen op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering, positionering en uitstraling van de aanvrager, zowel landelijk als internationaal;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de wijze waarop de aanvrager zich richt naar zowel professionele als niet-professionele circuskunstenaars;
- 4° de artistieke kwaliteit;
- 5° de samenwerking en netwerking met het nationale en internationale circus- en kunstenveld;
- 6° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie.

§3. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie mag geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 3.

Afdeling 2. Subsidiëren van circusateliërs

Art. 12. §1. De Vlaamse Regering kan circusateliërs subsidiëren.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring als circusateliër, dient de organisatie een subsidieaanvraag in waarin ze aantoont dat ze in het jaar voorafgaand aan de aanvraag minimaal 10.000 deelnemersuren heeft gerealiseerd waarbij circuseducatie centraal staat. Daarnaast dient de organisatie een beleidsplan in waarin ze haar inhoudelijk en zakelijk beleid voor vijf jaar uittekent.

Het beleidsplan, vermeld in het tweede lid, bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 13, 14, 15 en 16 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circusateliërs op basis van dit artikel.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het circusatelië;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de kwaliteit van het educatief aanbod;
- 4° het bereik van een breed en divers publiek;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van het beleidsplan op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

§3. Circusateliërs komen niet in aanmerking voor subsidiëring op basis van artikel 9 tot en met 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

§4. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie mag geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§5. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 4.

Afdeling 3. Subsidiëren van circusgezelschappen

Art. 13. §1. In dit artikel wordt verstaan onder circusgezelschap: een organisatie die het creëren en spreiden van circuskunstproducties als kerntaak heeft.

De Vlaamse Regering kan circusgezelschappen subsidiëren.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 15 en 16 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor circusgezelschappen op basis van dit artikel.

Om een subsidie als circusgezelschap te krijgen, dient de organisatie een aanvraag in die bestaat uit een beleidsplan voor vijf jaar. Het beleidsplan bestaat uit:

- 1° een inhoudelijk deel voor de volgende beleidsperiode;
- 2° een zakelijk deel voor de volgende beleidsperiode.

§2. Het beleidsplan, vermeld in paragraaf 1, wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering, positionering en uitstraling van de aanvrager, zowel landelijk als internationaal;
- 2° de langetermijnvisie;
- 3° de artistieke kwaliteit van het gezelschap, aangetoond op basis van een beschrijving van een werking van minstens twee jaar onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag, en de voorgestelde werking zoals beschreven in het beleidsplan;
- 4° vooruitzichten op spreiding, zowel landelijk als internationaal;

5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie.

§3. De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie formuleert een preadvies, dat aan de organisatie wordt bezorgd. De organisatie kan daarop een reactie formuleren. Die schriftelijke reactie mag geen nieuwe inhoudelijke of zakelijke elementen bevatten en alleen betrekking hebben op feitelijke onjuistheden in het geformuleerde preadvies. Na onderzoek wordt een definitief advies geformuleerd. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

§4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden voor het indienen en de termijnen voor de behandeling van de schriftelijke reactie, vermeld in paragraaf 3.

Hoofdstuk 4. Projectsubsidies voor creatie en spreiding van circuskunstproducties en voor festivals

Afdeling 1. Subsidiëren van creatie en spreiding van circuskunstproducties

Art. 14. De Vlaamse Regering kan de creatie van circuskunstproducties subsidiëren. Dezelfde productie kan in het kader van de toepassing van dit artikel maximaal drie opeenvolgende jaren worden gesubsidieerd.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 13, 15 en 16 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor creatie en spreiding op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor de creatie van een circuskunstproductie, dient de organisatie of de kunstenaar een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van de organisatie of de kunstenaar binnen het circusveld;
- 2° de artistieke kwaliteit van de productie;
- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de vooruitzichten op spreiding van het ingediende project;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag, op het vlak van financiering, timing en praktische organisatie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Afdeling 2. Subsidiëren van festivals

Art. 15. De Vlaamse Regering kan festivals subsidiëren waar de presentatie van circuskunstproducties centraal staat. Een organisatie kan voor een festival subsidies aanvragen voor maximaal drie opeenvolgende jaren. Na afloop van de subsidieperiode kan een nieuwe aanvraag worden ingediend.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 11, 12, 13, 14 en 16 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor festivals op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor een festival, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de profilering en positionering van het festival;
- 2° de artistieke kwaliteit van en de mate waarin de circuskunsten in het festivalprogramma zijn opgenomen;

- 3° het bereik van een breed en divers publiek;
- 4° de Vlaamse en internationale uitstraling van het festivalprogramma, onder meer door de aanwezigheid van in hoofdzaak Vlaamse en internationaal gereputeerde circuskunstproducties;
- 5° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van financiering, timing, praktische organisatie, communicatie en promotie.

De administratie legt de subsidieaanvragen voor aan de beoordelingscommissie. Op basis van het advies van de beoordelingscommissie formuleert de administratie een ontwerp van beslissing.

Hoofdstuk 5. Subsidieren van een Circuscentrum

Art. 16. De Vlaamse Regering kan een werkingssubsidie toekennen aan een organisatie met als doel de ondersteuning van de circussector.

Een organisatie als vermeld in het eerste lid heeft de volgende kerntaken:

- 1° praktijkondersteuning: de organisatie levert als antwoord op praktijkvragen een actieve dienstverlening met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het professionele veld. De organisatie begeleidt individuen en organisaties bij de uitbouw van hun circuspraktijk;
- 2° praktijkontwikkeling: de organisatie levert een bijdrage aan een continue ontwikkeling van het veld, op basis van evaluatie, onderzoek en kennisontwikkeling. Op verzoek stelt de organisatie ook haar terreinkennis en specifieke expertise ter beschikking aan de administratie met het oog op beleidsvoorbereiding, beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie. Zowel het opstellen van een onderzoeksagenda als het uitbesteden van het benodigde onderzoek wordt geformaliseerd in een gecoördineerd Afsprakenkader Onderzoek, in samenspraak met de administratie;
- 3° beeldvorming en promotie: de organisatie organiseert en coördineert sectorale activiteiten die de kennis over het veld bevorderen, die relevante sectorale thema's onder de aandacht brengen en die de praktijkgemeenschap versterken en promoten, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
- 4° platform: de organisatie functioneert als draaischijf tussen de verschillende actoren in de sector en faciliteert daarbinnen actief ontmoetingen, dialoog, netwerkgelegenheid en samenwerking. De organisatie kan ook een rol opnemen met betrekking tot thematische en territoriale vraagstukken, maar in samenspraak met relevante thematische of territoriale expertisecentra.

De organisatie realiseert haar kerntaken binnen een netwerk van circuskunstorganisaties en in afstemming met andere relevante actoren in Vlaanderen en internationaal.

De Vlaamse Regering kan de kerntaken van de organisatie als vermeld in het eerste lid nader bepalen. De Vlaamse Regering kan daarbij nader bepalen wat een Afsprakenkader Onderzoek inhoudt, alsook zijn geldigheidsduur, de te bevatten elementen, hoe en met wie een Afsprakenkader Onderzoek wordt opgesteld en wanneer en op welke wijze dat wordt bekendgemaakt.

Een benoeming tot lid van de raad van bestuur of algemene vergadering van de organisatie is onverenigbaar met:

- 1° een functie als personeelslid van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;
- 2° een functie als lid van de raad van bestuur van een belangenbehartiger voor een culturele sector of discipline;

- 3° een functie als personeelslid in dienst van de Vlaamse overheid, dat in het kader van zijn functie betrokken is bij de uitvoering van dit decreet;
- 4° een mandaat als lid van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media zoals opgericht bij het decreet van 30 november 2007 houdende de oprichting van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Art. 17. Een aanvraag van een werkingssubsidie als vermeld in artikel 16, eerste lid, wordt ingediend voor de volledige beleidsperiode.

De volgende beoordelingscriteria zijn van toepassing voor de toekenning en de bepaling van het bedrag van de subsidie-enveloppe:

- 1° de kwaliteit van de aanwezige expertise;
- 2° de wijze waarop de doelstelling, vermeld in artikel 16, eerste lid, en de kerntaken, vermeld in artikel 16, tweede lid, worden opgenomen;
- 3° de mate waarin de werking inspeelt op de noden van de circuskunst, beheerders ervan of actoren in het circusveld;
- 4° de schaalgrootte en de landelijke reikwijdte van de werking;
- 5° de samenwerking en netwerking, zowel binnen Vlaanderen als internationaal;
- 6° de wijze waarop ondersteuning geboden wordt aan het doel, vermeld in artikel 5;
- 7° de mate waarin de noden van organisaties en stakeholders die tot de doelgroep van de dienstverlening horen, in kaart gebracht zijn via een sectorbrede bevraging, en beantwoord worden in de werking en in de beleidsnota van de organisatie;
- 8° de kwaliteit van het zakelijke beheer en de haalbaarheid en het realiteitsgehalte van de begroting. De noodzaak van een subsidie-enveloppe wordt aangetoond in de begroting, rekening houdend met de eigen ontvangsten uit de werking.

Art. 18. De Vlaamse Regering sluit met de organisatie een beheersovereenkomst.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid heeft een duur van vijf werkjaren en gaat in bij de start van een beleidsperiode zoals bepaald in artikel 3, 9°.

Een beheersovereenkomst als vermeld in het eerste lid bevat minstens bepalingen over:

- 1° de missie;
- 2° de invulling van de kerntaken;
- 3° de eventuele bijkomende opdrachten die de Vlaamse Regering geeft;
- 4° de samenwerking, naargelang de inhoudelijke noodzaak, met andere organisaties, binnen of buiten het werkveld van de circuskunsten;
- 5° de modaliteiten voor het gebruik van de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap, als dat van toepassing is;
- 6° de toegekende subsidie-enveloppe per werkjaar.

Art. 19. De Vlaamse Regering sluit een beheersovereenkomst als vermeld in artikel 18 voor de aanvang van een beleidsperiode.

Als de Vlaamse Regering een beheersovereenkomst niet tijdig sluit, blijft de lopende beheersovereenkomst van kracht.

Als de Vlaamse Regering niet tijdig een beheersovereenkomst sluit, en er geen lopende beheersovereenkomst is, is de subsidie-enveloppe van het Circuscentrum, bij gelijke werking en opdracht, gelijk aan de subsidie-enveloppe die op basis van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor de voorgaande beleidsperiode is toegekend.

Hoofdstuk 6. Ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars

Art. 20. §1. De Vlaamse Regering kan ontwikkelingsgerichte beurzen voor individuele circuskunstenaars subsidiëren. Opleidingen die thuishoren binnen het reguliere onderwijscircuit komen niet in aanmerking voor subsidies voor ontwikkelingsgerichte beurzen op basis van dit artikel.

Een aanvraag van een ontwikkelingsgerichte beurs voor circuskunstenaars wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° de ingediende motivatie;
- 2° het groeipotentieel van de circuskunstenaar;
- 3° de bijdrage aan de ontwikkeling van het traject van de circuskunstenaar.

§2. Een circuskunstenaar kan maximaal één beurs per jaar ontvangen.

De tegemoetkoming bedraagt maximaal 80% van de verblijf- en studiekosten en van de internationale reiskosten.

§3. De ontwikkelingsgerichte beurs kan voor maximaal een jaar worden toegekend.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 7. Subsidies voor internationale reiskosten

Art. 21. De Vlaamse Regering kan de internationale reiskosten van circuskunstproducties subsidiëren. Alleen circuskunstproducties die deelnemen aan een buitenlands festival of evenement met internationale uitstraling komen in aanmerking voor die subsidie.

De organisaties die subsidies als vermeld in artikel 12, 13, 15 en 16 ontvangen, komen niet in aanmerking voor subsidies voor internationale reiskosten op basis van dit artikel.

Om te worden gesubsidieerd voor internationale reiskosten van een circuskunstproductie, dient de organisatie een subsidieaanvraag in. Die aanvraag wordt getoetst aan de volgende kwaliteitscriteria:

- 1° het belang van deelname aan het buitenlands festival of evenement voor de aanvrager of de bijdrage die de deelname biedt aan de internationale uitstraling van de Vlaamse circuskunsten;
- 2° de internationale uitstraling van het buitenlands festival of evenement;
- 3° de haalbaarheid en concrete uitwerking van de subsidieaanvraag op het vlak van de financiering, timing en praktische organisatie van de deelname.

De administratie formuleert een advies over de aanvragen.

Hoofdstuk 8. Toekenning, uitbetaling en toezicht

Art. 22. Vanaf het ogenblik dat hij een belofte van subsidiëring ontvangt, moet elke begunstigde het logo van de Vlaamse Gemeenschap opnemen op alle informatiedragers die betrekking hebben op initiatieven die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet.

Art. 23. §1. De projectsubsidies, vermeld in artikel 14, 15, 20 en 21, worden per jaar als volgt beschikbaar gesteld:

- 1° een voorschot van 80% van de subsidie wordt uitbetaald na de ondertekening van het besluit waarin de subsidie wordt toegekend;

2° het saldo van maximaal 20% van de subsidie wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de subsidie toegekend werd, nageleefd zijn en dat de subsidie is aangewend voor de doeleinden waarvoor ze is verleend. Dat blijkt uit het financieel en inhoudelijk verslag.

De organisatie stuurt voor elk jaar waarin de projectsubsidie wordt toegekend een financieel en inhoudelijk verslag naar de administratie.

Alleen kosten die gemaakt zijn in de looptijd van het project komen in aanmerking. Als de nettokosten, dat zijn de aangetoonde kosten, verminderd met de inkomsten die voortvloeien uit de realisatie van het project of product, minder bedragen dan de ontvangen subsidie, wordt het verschil teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen met betrekking tot de vorm, de termijnen en de wijze van indienen van het financieel en inhoudelijk verslag.

§2. De werkingssubsidies, toegekend op basis van artikel 11, 12, 13 en 16, worden elk werkjaar als volgt uitbetaald:

- 1° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 februari;
- 2° een voorschot van 45% van de toegekende jaarlijkse subsidie-enveloppe wordt betaald vanaf 1 juli;
- 3° een saldo van maximaal 10% wordt betaald in het jaar dat volgt op het gesubsidieerde werkjaar en na nazicht van het jaarlijks in te dienen financiële verslag en werkingsverslag. Samen met het financiële verslag wordt bij de administratie een verslag ingediend van een bedrijfsrevisor die lid is van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren of van een externe accountant die geen andere opdrachten vervult voor de organisatie.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van indiening van de verslagen, vermeld in het eerste lid, 3°.

De subsidie bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden en de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten.

§3. De Vlaamse Regering kan jaarlijks de werkingssubsidies, vermeld in artikel 11, 12, 13 en 16, binnen de perken van het krediet dat goedgekeurd is door het Vlaams Parlement, aanpassen aan het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2, §1, van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen.

Voor het gedeelte werkingskosten van de subsidie-enveloppe, vermeld in het eerste lid, wordt het prijsindexcijfer beperkt tot 75%, tenzij de Vlaamse Regering een ander percentage bepaalt.

Art. 24. De subsidieaanvragen voor structurele werkingssubsidies als vermeld in artikel 11, 12, 13 en 16 worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 mei van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het preadvies voor zover van toepassing aan de organisatie in kwestie uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar en bezorgt uiterlijk op 1 september het definitieve advies aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 oktober van datzelfde jaar.

De subsidieaanvragen voor projectsubsidies als vermeld in artikel 14 en 15 worden ingediend bij de administratie uiterlijk op 1 maart van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor de subsidie gevraagd wordt. De administratie bezorgt het

advies uiterlijk op 1 mei van datzelfde jaar aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beslist uiterlijk op 1 juli van datzelfde jaar.

Art. 25. §1. De organisaties, vermeld in artikel 11, 12, 13 en 16, kunnen met subsidies die op basis van dit decreet zijn toegekend, een reserve aanleggen conform het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

§2. De Vlaamse Regering kan voor de subsidies, vermeld in artikel 20 en 21, nader bepalen op welke wijze en wanneer een aanvraagdossier wordt ingediend, en op welke wijze en wanneer beslissingen worden genomen en bekendgemaakt.

De Vlaamse Regering kan de procedures voor de beoordeling van de dossiers nader bepalen.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor het toezicht op de subsidie en de monitoring en evaluatie van de gesubsidieerde organisaties.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 26. Het Circusdecreet van 21 november 2008, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt opgeheven.

Art. 27. De subsidies, vermeld in artikel 11 tot en met 16, 20 en 21, worden voor het eerst verleend in het jaar 2021.

Werkingssubsidies kunnen maar om de vijf jaar worden aangevraagd. De aanvragen voor de eerste beleidsperiode worden ingediend uiterlijk op 1 mei 2020.

Art. 28. Meerjarige overeenkomsten met als einddatum 31 december 2019, afgesloten op basis van artikel 10 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, worden verlengd tot 31 december 2020.

Art. 29. De beheersovereenkomst met het Circuscentrum, afgesloten op basis van artikel 21 van het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, wordt verlengd tot 31 december 2020.

Art. 30. Vzw Cirkus in Beweging, vzw Circusplaneet, vzw Circus Zonder Handen en vzw Circolito worden met ingang van 1 januari 2019 niet langer gesubsidieerd krachtens artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Aan volgende organisaties worden voor 2019 en 2020 telkens de volgende subsidiebedragen toegekend:

- 1° vzw Cirkus in Beweging 128.943,77 euro;
- 2° vzw Circusplaneet 131.006,53 euro;
- 3° vzw Circus Zonder Handen 81.006,53 euro;
- 4° vzw Circolito 81.006,53 euro;
- 5° vzw Woesh 100.000 euro.

Art. 31. Het Circusdecreet van 21 november 2008, zoals van kracht vóór de inwerkingtreding van dit decreet, blijft van toepassing voor het toezicht op de subsidies, verleend op basis van het voormelde decreet.

Art. 32. Artikel 26 treedt in werking op 1 januari 2021.